

PA DZIMTAJĀM VIETĀM

CAND. PHIL. O. BONGA DIAPOZITĪVU PRIEKŠNESUMI AUGUSTDORFĀ
ZILAJAM PUTNAM DAUDZ DRAUGU

Papildskolu skolotāju sanāksmes un papildskolu audzēkņu nometnes dalībniekiem, kā arī tautiešiem Augustdorfā 7. augustā bija izdevība noskatīties un noklausīties cand. phil. O. Bonga interesantos diapozitīvu priekšnesumus par mūsu dzimtenes vēsturiski-ģeografiskajiem tematiem. Piecu stundu ilgā priekšnesumā par Rīgas vēsturi ar 470 uzņēmumiem skatītāji izsekoja uz ekrāna mūsu dzimtenes galvaspilsētas attīstībai no tās dibināšanas, cauri dažādiem vēstures posmiem līdz mūsu dienām, kad Rīgā skan krievu okupanti soļi un valoda.

Otrā priekšnesumā — Lielā robeža — referents 125 uzņēmumos parādīja Latvijas un kaimiņvalstu lomu un likteni uz austrumu-rietumu kultūras robežas, ko tagad apzīmē par dzelzs aizkaru.

Trešajā priekšnesumā par Jelgavu, vēsturnieks 140 uzņēmumos skatītājus izvadāja pa Zemgales un Jelgavas ceļiem un ielām, pilīm un baznīcām, ēkām, pagalmiem, lebraucamām vietām, veikaliem, tirgiem un kapsētām, rādot Jelgavu no pilsētas dibināšanas līdz mūsu dienām, kad Zemgales sirds guļ drupās un nekad vairs necelsies tāda, kā reiz bijusi.

Pateicībā par visai interesantajiem priekšnesumiem referents saņēma nedalītu atzinību un ziedus. Referātu beidzot, O. Bongs uzaicināja klātesošos ziedot savu ārtavu Zilajam putnam, lai nākotnē šīs kultūras vērtības varētu darīt pieejamas vēl plašākos apmēros. Aicinājumam bija labas sekmes, un klātesošie saziedoja 35,60 markas.

O. Bongs kā Baltijas centrālās bibliotēkas dibinātājs un vadītājs, savācis pāri par 36.000 dažādu uzņēmumu no Baltijas, to vidū pāri par 26.000 no Latvijas. No pēdējiem 21.000 ir negatīvos — daļa vienkrāsainu un krāsu diapozitīvu. Tāpat savākts liels daudzums vēstures grāmatu, karšu uc. vēsturisku dokumentu. Rūpes O. Bongam sagādā šo materiālu novietošana ugunsdrošās telpās. Viņš būtu priecīgs, ja latviešu centrālās un globālās organizācijas atrastu Vācijā vai aizjūras zemēs piemērotas un drošas telpas šo vēsturiski vienreizējo materiālu novietošanai, kā arī iespēju materiālu vākšanas un sistematizēšanas darba turpināšanai, kas ar personīgiem līdzekļiem vien nav pa spēkam.

Pēdējā pētniecības un materiālu vākšanas braucienā pag. gada beigās O. Bongs arhīvu papildinājis ar 14.000 uzņēmumiem. Ar LCK atbalstu septembrā beigās viņš nodomājis uzsākt divmēnešu materiālu vākšanas un demonstrēšanas turneju pa Šlezvīgas-Holšteinas apgabalu, apmeklējot 21 latviešu un 2 baltvācu novietnes, bet pēc tam — Lejassaksijas novada latviešu centrus. Mūsu organizāciju un skolu vajadzībām pēc jaunpieņemtajām latviešu papildskolu programmām tiks sastādītas 9 vēstures un 12 ģeografijas filmas, ar 72 dažādiem uzņēmumiem katrā, aptverot attiecīgus vēstures laikmetus vai ģeografiskos apgabalus. Šie materiāli drīzumā būs jau sagatavoti un dabūjami pie Bavārijas apgabala latviešu pārstāvja A. Avotina, Nirnbergā — Albrecht-Duerer-Pl. 3.

V. L.

